

Мнозинството от българите констатираат фалшиви новини

72% от от гражданите на България забелязват фалшиви новини в медиите. Това показва национално представително проучване, проведено по инициатива на Медийната програма на фондация „Конрад Аденауер“. Едва 13% заявяват, че не познават феномена на фалшивите новини. Относно политика българите се информират предимно от телевизията (91%). След тях с голяма разлика следват онлайн и печатните медии. Политиката на национална сигурност също е част от изследването: на доверие по този въпрос се радва Европейският съюз, следван от НАТО. Като цяло Европейският съюз печели по-голямо доверие от Русия.

Данните бяха представени по време на конференцията „Фалшиви новини, пропаганда и геополитика“, организирана от фондация „Конрад Аденауер“ на 27-ми юни в София. Проучването е проведено от агенцията за изследване на общественото мнение „Алфа Рисърч“. Извадката от 1024 анкетирани е национално представителна.

Всеки четвърти българин (25%) вижда всекидневно фалшиви новини в медиите, а всеки шести (17%) няколко пъти в седмицата, и още толкова – няколко пъти в месеца. Общо 72% са се натъквали на фалшива информация. „Тези високи проценти свидетелстват, че макар и за българското обществено мнение този феномен да е относително нов, то вече проявява висока чувствителност към него“, коментира Боряна Димитрова, управляващ партньор на „Алфа Рисърч“. „Най-често разпознават фалшивите новини представителите на средното поколение с високо образование от големите градски центрове. Може да се предполага, че те са и най-критични към подобен род информация. За жалост хората от малките населени места с по-ниско образование, както и най-младите, по-слабо разграничават фалшивите новини, което ги прави потенциален обект на техните атаки“

Медийна програма Югоизточна Европа на Фондация „Конрад Аденауер“

Ръководител: Кристиан Шпар

ул. Конрад Аденауер 19, ет. 1, ап. 2, 1504 София, България

Телефон: +359 2 94249-71, факс: +359 2 94249-79

Ел. поща: christian.spahr@kas.de, Интернет: www.kas.de/medien-europa

Най-разпространеният източник на информация за политика са телевизионните предавания. 91% научават политически новини от телевизията. След тях следват онлайн информационните портали (24%), социалните мрежи (23%) и печатните медии (18%). Радиото се използва за източник на информация от 17% от запитаните. Малко българи търсят политическа информация на сайтовете на обществени институции (правителство, ЕС, НАТО) или на неправителствени организации – те се посещават от по-малко от 6%.

„Мнозинството от българите са активни всеки ден в интернет, но от гледна точка на редакционно съдържание, гледането на телевизия взема превес“, подчерта Кристиан Шпар, ръководител на Медийната програма Югоизточна Европа на фондация „Конрад Аденауер“. „Социалните медии имат също толкова важно значение за политическия диалог, колкото и професионалните онлайн медии. Журналистите вече нямат монопол върху предлагането на новини и трябва да убеждават гражданите още повече с качествено съдържание. Особено печатните медии и радио предаванията трябва наново да докажат своята значимост като източници на политическа информация“. Кристиан Шпар коментира също така, че политическите институции трябва да оформят своето онлайн представяне по атрактивен начин и да разпространяват съдържанието си в социалните мрежи.

„Данните ясно показват, че огромното мнозинство продължава да следи новините по телевизията, но все повече зрители не се задоволяват с това, а паралелно насочват вниманието си и към други канали, които играят ролята на алтернативни източници за информация, свързана с политика“, отбеляза Орлин Спасов, изпълнителен директор на фондация „Медийна демокрация“. „Въпреки тази позитивна тенденция, доминацията на телевизията засега не е сериозно оспорена“, обобщи той.

Отделен аспект на изследването е доверието към други държави и международни организации. 38% от българите имат голямо, респ. много голямо доверие в Европейския съюз. Други 38% му се доверяват по-умерено, а 24% малко или много малко. Не толкова много българи симпатизират на Русия: Все пак 33% гласуват на Русия високо или много високо доверие и 44% умерено доверие. Също така и Германия се радва на доверието на българите (31% високо/много високо, 43 процента умерено). Съединените Щати имат по-малки стойности на доверие със съответно 15% и 37%. НАТО се радва на голямо или много голямо доверие при 27% от запитаните, и на умерено доверие при 38%.

По отношение на националната сигурност 29% от участниците в проучването се доверяват на българските сили за сигурност. Също 29% имат доверие на Европейския Съюз, 20% на НАТО и 18% на Русия. Въпросът е с няколко възможни отговора.

„Все по-ясно се очертава връзката между глобалното информационно пространство и въпросите на сигурността“, каза Йордан Божилов, президент на „Софийския форум за сигурност“. Свидетели сме как интернет и социалните мрежи са обект на използване от страна на

Медийна програма Югоизточна Европа на Фондация „Конрад Аденауер“

Ръководител: Кристиан Шпар

ул. Конрад Аденауер 19, ет. 1, ап. 2, 1504 София, България

Телефон: +359 2 94249-71, факс: +359 2 94249-79

Ел. поща: christian.spahr@kas.de, Интернет: www.kas.de/medien-europa

радикални организации за привличане на последователи и от държави за разпространение на пропаганда и фалшиви новини. Сред най-уязвимите на тези рискове са демократичните държави. НАТО и ЕС предприемат вече практически мерки за тяхното неутрализиране, но е важно и отделните страни-членки да имат ясни и конкретни политики”.

„Фалшиви новини с антиевропейско съдържание са вече анализирани в детайл от Европейската комисия и други институции”, каза Кристиан Шпар. „Сега не само е необходимо да се разобличат пропагандните механизми, но ЕС трябва да намери прости и ясни послания в социалните мрежи, за да разясни своите ценности и предимствата на своя политически модел по по-добър начин. При това, ЕС не трябва само да разпространява факти, но и да предизвиква повече позитивни емоции”.

Конференцията на Медийната програма на фондация „Конрад Аденауер“ в София беше организирана със съдействието на „Софийски форум за сигурност“ и фондация „Медийна демокрация“. В подиумните дискусии относно фалшивите новини и политиката на национална сигурност взеха участие медийни и комуникационни експерти от България, Германия, Украйна, Русия, Румъния и Черна Гора, както и от НАТО. Сред тях беше представена и организацията „Репортери без граници“. Журналисти, дипломати, политически съветници, учени и граждани проследиха дебата.

Повече информация може да намерите на нашия уебсайт:

www.kas.de/medien-europa